

SocialdepartementetMyndigheten för vård- och
omsorgsanalys
Box 6070
102 31 Stockholm

Uppdrag till Myndigheten för vård- och omsorgsanalys att följa upp regleringen av språkravet inom äldreomsorgen

Regeringens beslut

Regeringen ger Myndigheten för vård- och omsorgsanalys i uppdrag att följa upp hur verksamheter som bedriver äldreomsorg arbetar i enlighet med språkravet inom äldreomsorgen enligt 8 kap. 4 a § socialtjänstlagen (2025:400). Myndigheten ska kartlägga vilka åtgärder som vidtagits och analysera hur omsorgens kvalitet samt personalens arbetsmiljö och funktionella språkliga kompetens har utvecklats efter att språkravet införts. Myndigheten får även i uppdrag att undersöka förutsättningarna för att genomföra en effektstudie utifrån tillämpningen av den nya regleringen. I uppdraget ingår att ge förslag på hur en sådan effektstudie kan se ut.

Myndigheten för vård- och omsorgsanalys ska när uppdraget utförs samverka med Socialstyrelsen och föra dialog med Sveriges Kommuner och Regioner samt andra relevanta aktörer.

Myndigheten för vård- och omsorgsanalys ska senast den 24 maj 2027 lämna en muntlig delredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet) om de delar av uppdraget som avser förutsättningarna för att genomföra en effektstudie.

Myndigheten för vård- och omsorgsanalys ska senast den 2 mars 2028 lämna en delredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet) om de delar av uppdraget som avser kartläggningen.

Myndigheten för vård- och omsorgsanalys ska senast den 11 december 2029 lämna en slutredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet).

Redovisningen av uppdraget ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

För uppdraget får Myndigheten för vård- och omsorgsanalys under 2026 använda 1 500 000 kronor som ska redovisas mot det under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg för budgetåret 2026 uppförda anslaget 4:5 Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet, anslagsposten 13 Stimbid äldreområdet.

Ärendet

Utredningen om språkrav för personal i äldreomsorgen överlämnade i december 2024 betänkandet Ett språkrav för språkutveckling (SOU 2024:78). Regeringen beslutade den 15 januari 2026 propositionen Ett språkrav inom äldreomsorgen (prop. 2025/26:93) med förslag om att införa ett språkrav i socialtjänstlagen för personal i äldreomsorgen. Det huvudsakliga syftet med att ställa krav på språkkunskaper är att stärka kvaliteten och patientsäkerheten inom vård och omsorg av äldre, öka tryggheten, och stärka äldres delaktighet. Regleringen träder i kraft den 1 juli 2026. Genomförandet av detta uppdrag sker under förutsättning att riksdagen beslutar om propositionen Ett språkrav inom äldreomsorgen (prop. 2025/26:93).

Utredningen föreslog flera myndighetsuppdrag som syftar till att på olika sätt följa upp och utvärdera språkravet, däribland detta uppdrag. Uppföljning är viktigt för att språkravet långsiktigt ska kvalitetssäkras och bibehållas på ett effektivt och ändamålsenligt sätt. Socialstyrelsen har också fått i uppdrag att utveckla indikatorer för att följa utvecklingen av arbetet med språkravet inom äldreomsorgen (S2026/00639).

Uppdraget att kartlägga och analysera omsorgens kvalitet, personalens arbetsmiljö och förändringen av personalens funktionella språkliga kompetens syftar till att öka kunskapen om språkravets tillämpning i verksamheterna. I kartläggningen ska det vara en uppdelning mellan särskilt boende för äldre och hemtjänstverksamheter. I uppdraget ingår även att undersöka hur många medarbetare som fått språkutvecklande insatser, hur många äldreboenden och hemtjänstverksamheter som haft åtminstone en

medarbetare som fått en språkutvecklande insats och hur antalet förändras över tid. Vidare ingår det i uppdraget att undersöka vilka åtgärder som verksamheterna har vidtagit med anledning av språkravet samt vilka överväganden som legat till grund för de valda åtgärderna.

Uppföljning av reformer och dess effekt är komplext då flera variabler samverkar med varandra. Det kan således uppstå svårigheter att påvisa direkta kausala samband mellan språkravets införande och förändringar i äldreomsorgens kvalitet. Myndigheten ska därför analysera förutsättningarna för att genomföra en effektstudie och ge förslag på hur en sådan effektstudie kan se ut.

Regeringen beräknar att 4 500 000 kronor kommer att avsättas för uppdraget 2027, 2 000 000 kronor för 2028 och 4 000 000 kronor för 2029 under förutsättning att riksdagen anvisat medel för det aktuella anslaget.

På regeringens vägnar

Anna Tenje

Johanna Strindlöv

Kopia till

Statsrådsberedningen/Internrevisionen
Finansdepartementet/BA, K
Socialstyrelsen
Föreningen Sveriges socialchefer
Sveriges Kommuner och Regioner